

Svar på skriftligt spörsmål SSS 508/2017 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att inleda den andra fasen av reformen av lotterilagen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 508/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna:

När inleds den andra fasen av reformen av lotterilagen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Under denna regeringsperiod har penningspelssystemet varit föremål för omfattande politisk granskning. Redan i slutet av föregående regeringsperiod inleddes en granskning av vårt penningspelssystem, vilken slutligen ledde till att penningspelssammanslutningarna fusionerades genom en ändring av lotterilagen som trädde i kraft i början av året. Samtliga riksdagspartier har varit eniga om att det lagstadgade systemet med ensamrätt fortsättningsvis är det bästa alternativet för anordnande av penningspelsverksamhet i Finland.

Vårt penningspelssystem har även i övrigt varit föremål för omfattande granskning de senaste åren. Redan före fusionen av penningspelssammanslutningarna ändrades lotterilagen tre gånger i fråga om penningspelsverksamheten. Lotterilagen har bland annat kompletterats med bestämmelser som har effektiviserat förebyggandet av sociala och hälsomässiga skadeverkningar som penningspelandet ger upphov till. I lagen har även införts bestämmelser om en minimiålder på 18 år som gäller alla penningspel och om tillåten marknadsföring av penningspel, vilket har gett myndigheterna fler metoder att ingripa i olaglig penningspelsverksamhet.

Vårt penningspelssystem har även varit föremål för Europeiska kommissionens granskning. År 2013 avslutade kommissionen ett överträdelseförfarande gällande Finland efter att Finland hade lämnat en omfattande utredning av sitt penningspelssystem till kommissionen och kommissionen kunde konstatera att Finlands system med ensamrätt uppfyller de krav som ställts på systemet i EU-rätten. Kommissionen hade inga rättsliga invändningar mot Finlands system med ensamrätt heller när den granskade och utvärderade det förslag till ändring av lotterilagen som gällde fusionen av penningspelssammanslutningarna.

Lotterilagsreformen gällande fusionen av penningspelssammanslutningarna medförde delvis också en ändring av styrstrukturerna för penningspelsverksamheten. I en modell med en enda aktör med ensamrätt är myndighetsstyrningen med tanke på förebyggande av skadeverkningar och helhetsbedömning av penningspelsutbudet lättare att genomföra konsekvent.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 508/2017 rd

I stället för en decentraliserad ägarstyrning av tre penningspelssammanslutningar ansvarar nu statsrådets kansli centraliserat för ägarstyrningsuppgiften i Veikkaus Ab. I lotterilagen infördes en bestämmelse om Veikkaus Ab:s skyldighet att anordna penningspel på ett sätt som minskar problemspelet och en bestämmelse om att bolagets förvaltningsråd har till uppgift att följa upp och övervaka att bolaget bedriver penningspelssammanslutning på ett sätt som minskar problemspelet.

Genom ett enda spelkonto kan spelaren framöver erbjudas ansvarspraxis för uppföljning av den egna spelkonsumtionen, begränsning av spelet och stängning av spelkontot.

I samband med reformen fick delegationen för penningspelssammanslutningarna vid inrikesministeriet nya uppgifter och en ny sammansättning. Delegationen följer upp och utvärderar i fortsättningen genomförandet av målen i lotterilagen som grundar sig på förebyggande av skadeverkningar för att upprätthålla och stärka vårt penningspelssystem som baserar sig på ensamrätt.

För att effektivisera arbetet med att minska skadeverkningarna preciserades lagen även så att Veikkaus Ab är skyldigt att för bedömning av skadeverkningarna av penningspel lämna information gällande anordnande av penningspel till social- och hälsovårdsministeriet, där det sedan hösten 2017 finns en grupp för bedömning av skaderiskerna och skadeverkningarna av anordnade av penningspel. I samband med lagreformen förnyades även organisationsstrukturen för Polisstyrelsens lotteriförvaltning, samtidigt som dess övervakningsresurser utökades.

I den nya modellen med ett bolag med ensamrätt följs problemspelets utveckling aktivt upp på olika sätt, till exempel genom medborgarenkäter som Institutet för hälsa och välfärd låter göra. Innan nya penningspelssammanslutningar anordnas utvärderas hur skadliga de är av arbetsgruppen för skadebedömning som inrättats vid social- och hälsovårdsministeriet enkom för denna uppgift. Utifrån erhållna utlåtanden kan inrikesministeriet genom en spelregelförordning ge bestämmelser som anses vara nödvändiga för att minska problemspelet.

Liksom även förvaltningsutskottet konstaterar i sitt betänkande gällande den första fasen av reformen av lotterilagen avviker åsikterna om de centrala utgångspunkterna och målen för den fortsatta beredningen delvis till och med mycket från varandra. Utskottet ansåg det viktigt att det görs en noggrann bedömning av förändringsbehoven och möjligheterna att genomföra dessa, samt av möjligheterna att åtminstone delvis samordna olika synpunkter.

Inrikesministeriet anser det viktigt att det vid beredning av regleringen av penningspelet görs en bedömning av skadeverkningarna av penningspel ur alla perspektiv och i samarbete med andra myndigheter.

Effekterna av den första reformfasen och av de ovan nämnda åtgärder som redan genomförts i samband med denna bör utvärderas i sin helhet och under tillräckligt lång tid innan slutledningar kan dras om de utvecklingsområden och mål som nästa fas av reformen av lotterilagen ska basera sig på.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 508/2017 rd

Till det övergripande reformarbetet hör behandling av frågor gällande anordnande av penning-
spel samt även av behoven av att utveckla regleringen av andra lotterier än penningspel. Till
denna typ av lotterier hör varulotterier och bingospel vars avkastning används för att finansiera
allmännyttig medborgarverksamhet.

I reformhelheten ingår likaså frågan om utveckling av understödssystem för avkastning av pen-
ningspel. Undervisnings- och kulturministeriet har genomfört en separat förutredning om digita-
lisering av statsunderstödsprocesserna, och som en del av denna har även behoven av att ut-
veckla understödsförfarandena gällande avkastning av penningspel granskats. Tanken är att slut-
rapporten för detta förutredningsprojekt ska publiceras inom kort.

Med hänsyn till ovan nämnda aspekter är det mest ändamålsenligt att inleda den andra fasen av
reformen av lotterilagen i form av en förutredning under nästa vår. I förutredningen preciseras
hur lagstiftningen framöver ska utvecklas.

Helsingfors 5.12.2017

Inrikesminister Paula Risikko